

Η κωμόπολη της Μόρφου

Γενικές πληροφορίες

Η κατεχόμενη, σήμερα, περιοχή της Μόρφου βρίσκεται στην επαρχία Λευκωσίας, στο βορειοδυτικό μέρος της Κύπρου, και είναι μια από τις πιο πλούσιες και όμορφες περιοχές του νησιού μας. Σύμφωνα με την παράδοση, η Μόρφου χτίστηκε από τους Σπαρτιάτες πριν από το δέκατο αιώνα π.Χ. Αυτοί λάτρευαν τη θεά Αφροδίτη «Μορφώ» και απ' εδώ ίσως να πήρε και τ' όνομά της η πόλη.

Την πεδιάδα της Μόρφου διασχίζει ο ποταμός Σερράχης και άλλοι μικρότεροι ποταμοί. Τα εύφορα εδάφη της, τα νερά και το κλίμα της τη βοήθησαν να γίνει μια από τις πιο πλούσιες και αξιόλογες περιοχές της Κύπρου. Η περιοχή της Μόρφου φημίζεται για την παραγωγή εσπεριδοειδών, όπως πορτοκάλια, λεμόνια και γκρεϊπφρουτ, καθώς επίσης καρπουζιών και πεπονιών. Εξαιτίας της μεγάλης παραγωγής πορτοκαλιών, στη Μόρφου πριν την τουρκική εισβολή του 1974 γινόταν με μεγαλοπρέπεια η γιορτή του πορτοκαλιού.

Ιστορία – Πολιτισμός

Κοντά στην κωμόπολη της Μόρφου βρίσκονται τα ερείπια της αρχαίας πόλης των Σόλων και το Βουνί με το αρχαίο ανάκτορό του.

Τα ερείπια του ανακτόρου στο Βουνί βρίσκονται σ' ένα ύψωμα πάνω στον κόλπο της Μόρφου, σε απόσταση οχτώ χιλιομέτρων από τους Σόλους. Το ανάκτορο πρωτοχτίστηκε στις αρχές του 5^{ου} αιώνα π.Χ.

Οι Σόλοι χτίστηκαν από το βασιλιά της Αίπειας Φιλόκυπρο, ύστερα από εισήγηση του Αθηναίου νομοθέτη Σόλωνα. Οι Σόλοι, εκτός από την αρχαιολογική τους σημασία, έχουν συνδεθεί και με τον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ (1955-59). Εκεί έγινε μάχη ανάμεσα στους Άγγλους και παλικάρια της ΕΟΚΑ. Οι ήρωες μας, Χαράλαμπος Μούσκος και Χαρίλαος Μιχαήλ, πήραν μέρος σ' αυτή τη μάχη και θυσίασαν τη ζωή τους για την πατρίδα.

Άγιος Μάμας

Η κωμόπολη της Μόρφου έχει για ανεκτίμητο θησαυρό της το μεγάλο και ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Μάμα. Ο Άγιος Μάμας είναι ο προστάτης Άγιος της Μόρφου.

Σύμφωνα με την παράδοση, στα τέλη του δωδέκατου αιώνα, η *λάρνακα* με το *λείψανο* του Αγίου ρίχτηκε στη θάλασσα από τη Μικρά Ασία και τα κύματα την έφεραν στην Κύπρο. Κάποιοι άνθρωποι τη βρήκαν και προσπάθησαν να τη μεταφέρουν στο χωριό τους. Όταν έφτασαν στον τόπο που βρίσκεται σήμερα το μοναστήρι, στη Μόρφου, η λάρνακα βάρυνε τόσο, που δεν μπορούσαν να τη μετακινήσουν. Τότε κατάλαβαν ότι εκεί έπρεπε να κτίσουν εκκλησία προς τιμή του Αγίου.

Πολιτιστική Δράση

Η Μόρφου έσφυζε πάντα από ζωή. Ο κόσμος της φιλόξενος, γεμάτος ζωντάνια διοργάνωνε και συμμετείχε σε διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες.

1. Γιορτή του πορτοκαλιού

Οι Μορφίτες καυχόντουσαν πως με την εργατικότητά τους πέτυχαν να κάμουν την κωμόπολή τους πρώτη σε παραγωγή εσπεριδοειδών. Πληθώρα κόσμου από διάφορα μέρη της Κύπρου απασχολούνταν κατά τη συγκομιδή των εσπεριδοειδών. Όταν τελείωνε η συγκομιδή των πορτοκαλιών, άρχιζε η όμορφη γιορτή που κρατούσε περίπου μια βδομάδα. Χορευτικά συγκροτήματα, χορωδίες, θίασοι και ποιητάρηδες ψυχαγωγούσαν τον κόσμο. Όλοι διασκεδάζαν με τη ψυχή τους. Το αποκορύφωμα της γιορτής ήταν η παρέλαση των αρμάτων με παραστάσεις από την καθημερινή ζωή, την ιστορία και τη μυθολογία.

2. Ανθεστήρια

Στη Μόρφου κάθε χρόνο διοργανώνονταν με τεράστια επιτυχία τα Ανθεστήρια. Στη γιορτή αυτή οι Μορφίτες έφτιαχναν πολύχρωμες κατασκευές με λουλούδια από τους πανέμορφους κήπους που είχε το κάθε σπίτι.

3. Πανηγύρι του Αϊ Μάμα και της Κυριακής Ελιάς

Η Μόρφου συγκέντρωνε κάθε χρόνο προσκυνητές αλλά και εμπόρους στο μεγάλο πανηγύρι του Αϊ Μάμα που γινόταν στις 2 του Σεπτεμβρη. Στο πανηγύρι αυτό που διαρκούσε 3 μέρες, μαζεύοντανπραματευτάδες από όλη την Κύπρο για να πουλήσουν τηνπραμάτεια τους, αλλά και κόσμος για να προσκυνήσει και να διασκεδάσει. Ένα άλλο μεγάλο πανηγύρι που διεξαγόταν με παρόμοια επιτυχία στην περιοχή ήταν αυτό της Κυριακής της Ελιάς λίγο πριν από το Πάσχα.

Λεξιλόγιο: εισβολή, κατοχή, κατεχόμενη

κωμόπολη: κατοικημένη περιοχή μεγαλύτερη από το χωριό και μικρότερη από την πόλη.

λάρνακα: κιβώτιο ή φέρετρο όπου τοποθετείται η τέφρα ή τα οστά ενός νεκρού

λείψανο: το νεκρό σώμα, ιδίως ενός αγίου

Φύλλο Εργασίας «Δεν ξεχνώ, και Αγωνίζομαι»

Θέμα: Η κατεχόμενη κωμόπολη Μόρφου

Όνομα:

Ημερομηνία:

Δραστηριότητες:

1. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τις λέξεις: εισβολή, βορειοδυτικό, 1974, Σερράχης, Λευκωσίας, Βουνί, πορτοκαλιού, Σόλοι, κατεχόμενη.

- Η Μόρφου βρίσκεται στην επαρχία, στο μέρος της Κύπρου.
- Την πεδιάδα της Μόρφου διασχίζει ο ποταμός
- Κοντά στην κωμόπολη της Μόρφου βρίσκονται δύο σημαντικά αρχαιολογικά μνημεία: α) και β)
- Η Μόρφου είναι μετά την τουρκική που έγινε το
- Η γιορτή του γινόταν κάθε χρόνο στην Μόρφου πριν το 1974.

2. Από πού πήρε το όνομά της η Μόρφου σύμφωνα με την παράδοση;

.....
.....

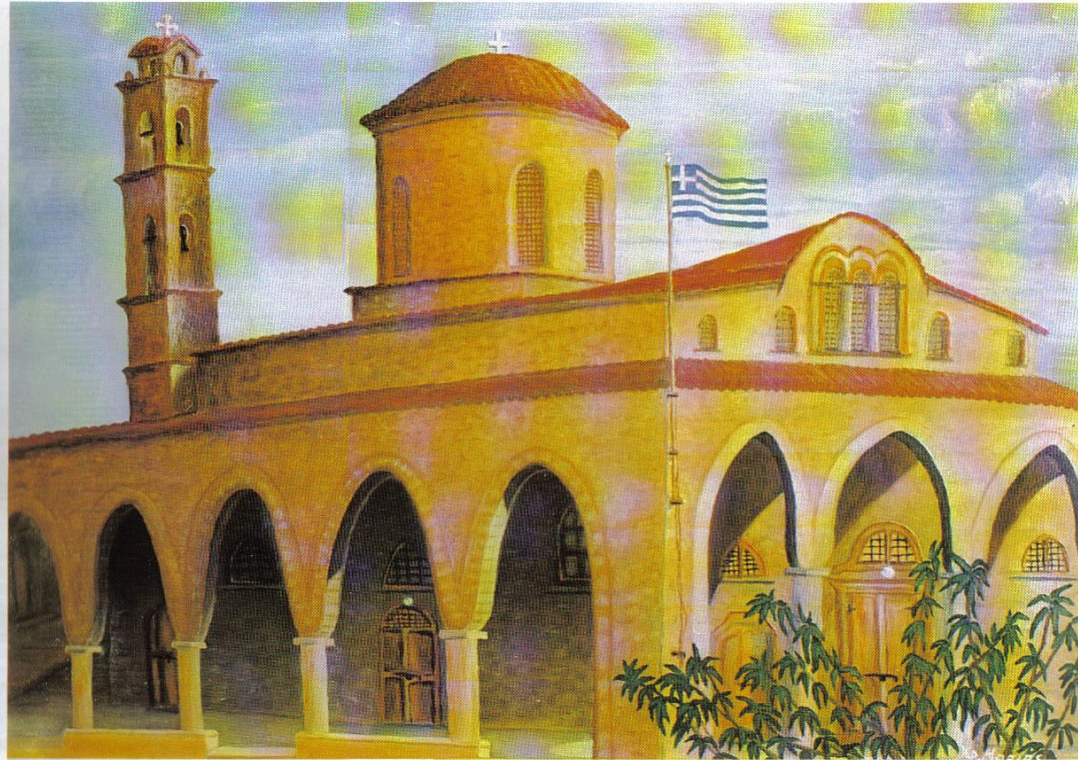
3. Ποιος είναι ο προστάτης Άγιος της Μόρφου;

4. Περιγράψτε με λίγα λόγια την παράδοση για τον Άγιο Μάμα.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Εικόνες από τη Μόρφου

Εκκλησία Αγίου Μάμα

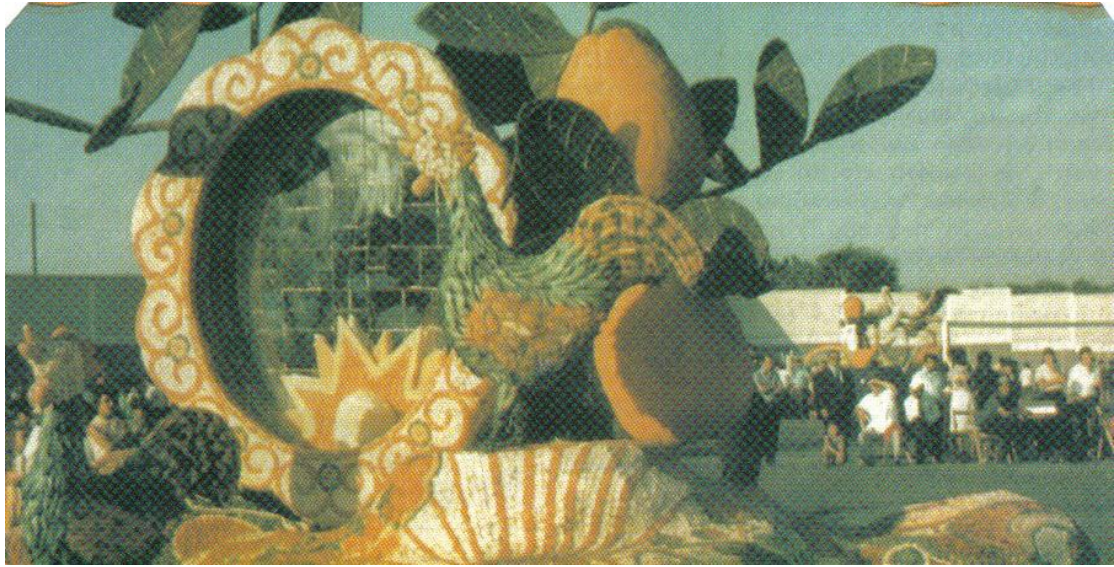

Εκκλησία Αγίου Μάμα, Μόρφου
Έργο Χριστάκη Ν. Μασιά, Στρόβολος

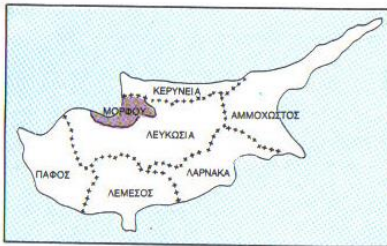
Ο Άγιος Μάμας

Γιορτή του πορτοκαλιού

Γεωγραφική θέση της Μόρφου

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΟΡΦΟΥ

